

С.Я. ДЕМ"ЯНЧУК, А.С. ДЕМ"ЯНЧУК
/м.Рівне/

ВИХОВАЧНЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ НА ІДЕЯХ МИРУ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПЕДВУЗУ

Збереження миру - це одна з самих гострих проблем, яка стоїть перед людством і, відповідно, виховання в душі миру стає сьогодні особливою проблемою педагогічної науки. Побудова незалежної держави зумовила необхідність виховання підростаючого покоління в душі миру, формування в дітей почуття взаєморозуміння, довіри і дружби між народами.

Проблема виховання молоді на ідеях миру знайшла своє відображення в ряді робіт Н.К.Крупської, А.С.Макаренка, Ю.К.Бабанського, В.С.Заслуженюка та ін. Але аналіз багатьох досліджень показує, що проблема виховання студентів на ідеях миру опрацьована недостатньо. Так, до цього часу не вивчені питання, які пов'язані з визначенням змісту, форм і методів виховання студентів на ідеях миру, не досліджені педагогічні умови діяльності викладачів педагогічних Інститутів в цьому напрямку. Не визначені критерії педагогічної діагностики сформованих якостей в процесі виховання. Тому ми і обрали об'єктом нашого дослідження процес виховання студентів педагогічних Інститутів на ідеях миру у навчально-виховному процесі вузу. Мета дослідження - теоретично обґрунтувати і експериментально перевірити педагогічні умови виховання студентів в душі миру у навчально-виховному процесі педвузу.

У відповідності до поставлених нами завдань провідними методами дослідження є теоретичний аналіз наукових джерел по проблемі та відповідних методичних матеріалів, вивчення і аналіз передового педагогічного досвіду, педагогічне спостереження, анкетування, бесіди, педагогічний експеримент. На основі аналізу літературних джерел, архівних матеріалів та експериментальних досліджень ми встановили, що не дивлячись на вплив адміністративно-командної системи, що привело до примітивного підходу в розв'язанні цієї проблеми в школах, дитячих дошкільних установах та вузах до формалізму, односторонності насадження одних і тих же форм, ряд вчених-педагогів /Т.А.Ахayan,

М.І.Болдирев, М.К.Гончаров та Ін./ провели дослідження з окремих питань виховання студентської молоді на Ідеях миру в процесі виховної роботи. Аналіз проведеної роботи показує, що визначення шляхів і педагогічних умов виховання студентів на Ідеях миру передбачає визначення рівня їх знань про миролюбну політику нашої незалежної держави, який залежить від об'єктивних умов /сім'я, радіо, телебачення і т.д./, змісту навчально-виховного процесу, впливу інших соціальних факторів. Оскільки умови життя і діяльності студентів різні, то й рівень їхніх знань про миролюбну політику також різний.

Визначення рівня знань дає можливість не тільки в'яснити шляхи і педагогічні умови виховання студентів, але й допомагає диференціювати і конкретизувати роботу колективу педвузу по вихованню студентів педінституту на Ідеях миру в навчально-виховному процесі. Для проведення дослідно-педагогічної роботи були визначені 19 експериментальних і 19 академічних груп /вони включали в різні роки від 440 до 670 студентів Житомирського, Луцького, Рівненського та інших педвузів України. Враховуючи, що саме з перших років перебування студента у вузі формуються такі моральні якості, як любов до України, відповідальність, дисципліна і ін., ми дослідили процес їх формування, починаючи з перших днів навчання у педвузі на основі наступності, систематичності і послідовності у вихованні.

Кореляційний аналіз показав, що поряд з такими факторами, як система міжособових відношень студентів, сім'я, участь в житті студентських громадських організацій, важливим в студентському житті є телебачення. На основі проведених нами трьох зрізів по визначенню рівнів сприйняття студентами телепередач, впливу бесід про мир, років миру та інших форм і методів на формування їх особистості.

Педагогічний експеримент був безперервний на протязі 1980-1993 років. В процесі всієї дослідно-експериментальної роботи в експериментальних і контрольних академічних групах ми прийшли до таких висновків: 1. Виховання студентів в дусі миру є особливою проблемою педагогічної науки, розв'язання якої вимагає перегляду змісту, форм і методів виховання студентської молоді у навчально-виховному процесі вузу на основі гуманізації, демократизації, інтернаціоналізму, збагачення загальнолюдськими духовними цінностями. 2. Опрацьована нами система і визначені педагогічні умови виховання учнів можуть бути використані в школах з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей студентів.